

Ремесник Т.С.

*Донбаська національна академія будівництва
і архітектури, м. Краматорськ, Україна*

Беззубко Б.І.

*кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри менеджменту
Донбаської національної академії будівництва і архітектури*

ПРОБЛЕМА СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ НОРМ ПРИ ВИХОДІ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ РИНОК

Вихід України на європейський ринок є найприбавливішою перспективою розвитку зовнішньоекономічної діяльності. Зараз наша країна нашттовхнулася на ряд проблем, що заважають її ефективній співпраці із ЄС. Це такі проблеми як: застаріле технічне обладнання підприємств, невідповідність українських стандартів з європейськими, великої кількості обов'язкових сертифікації і контролю.

Сьогодні однією з найважливіших проблем українських компаній на європейському ринку є проблема відмінностей технічних норм і стандартів між Україною та країнами ЄС, що перешкоджає транскордонній торгівлі. Вимоги до українських виробників досить високі відповідно до чинних норм і стандартів Європейського Союзу. Як наслідок, угода про асоціацію між Україною та ЄС передбачає гармонізацію українських та європейських стандартів промислових товарів та сільськогосподарської продукції, що означає, що для експорту на європейський ринок кожен національний підприємець повинен виробляти та продавати відповідно до тих самих правил, що прийняті в країнах-членах ЄС.

Регуляторні бар'єри на шляху вітчизняного експортера можна розділити на регуляторні бар'єри для двох груп - для промислових та харчових продуктів. Якщо в галузі промислового виробництва ми можемо знайти шляхи подолання бар'єрів, то невідповідність товарів харчової промисловості може повністю заблокувати можливість експорту.

В першу чергу, це стосується продуктів тваринного походження. Для отримання дозволу на імпорт продукції тваринного походження в ЄС Україна, як і будь-яка інша країна, повинна пройти додатковий контроль для кожного виду тваринництва. Це включає багато етапів - надсилання запиту з України на документацію, необхідну для виходу на ринок ЄС, тривалий обмін величезними звітами, візити інспекторів ЄС та, якщо це вдасться, внесення України до списку країн, які дозволять експорт певного виду продукції тваринництва. Під час перевірки інспектується робота державних структур та компаній експортерів-кандидатів. Цей процес займає не менше одного року. Проте сьогодні Україна може вже експортувати яйця, куряче м'ясо. Робота ведеться в області нових категорій товарів. Така політика захищає виробників ЄС, а також забезпечує найвищий рівень захисту європейських споживачів від продуктів низької якості.

Що стосується промислового виробництва, то тут набагато простіше. Наприклад, якщо ви не можете отримати сертифікат CE в Україні (а сьогодні це неможливо), то компетентні органи країн ЄС можуть надати вам його [1].

В даний час в Україні діють десять акредитованих лабораторій, в яких виробники можуть отримати документи, що підтверджують те, що їх продукція пройшла випробування та відповідає стандартам ЄС (відповідні сертифікати якості можна отримати тільки в одній з країн ЄС). Після гармонізації регуляторного середовища в Україні будуть доступні не тільки тести, а й сертифікати відповідності. Це стане актуальною послугою не тільки для українських виробників, а й для

китайських, латиноамериканських виробників, особливо для тих, хто хоче вийти на європейський ринок[5].

Також актуальною є проблема технологічної відсталості України від інших країн ЄС. Сьогодні необхідно провести технічну модернізацію української економіки і створювати умови для її успішного розвитку в довгостроковій перспективі. Приділення недостатньої уваги цьому питанню призведе до шляху посткризового розвитку держави, який поступово буде приводити до ще більшого відставання України від передових країн. Адже високорозвинені держави, які прийшли до того, що пріоритетним напрямком є технічний розвиток виробництва, сьогодні займають перше місце в світі по основним напрямкам розвитку економіки.

Під технічним переоснащенням розуміють комплекс заходів щодо підвищення техніко-організаційного рівня виробництва, механізації і автоматизації, модернізації та заміни фізично зношеного устаткування на нове, більш ефективне. Усі ці комплекси призведуть до підвищення якості вітчизняної продукції [2].

Отже, всі проблеми стандартизації, з якими стикаються виробники при виході на ринок товарів ЄС, є результатом застарілого технічного обладнання підприємств, невідповідність українських стандартів з європейськими, великої кількості обов'язкових сертифікації і контролю. Саме перераховані критерії, займають основну частину бар'єр, який перешкоджає виходу вітчизняних підприємств на ринок ЄС. Рішення поставлених проблем полягає в удосконаленні технології, реалізації, маркетингу, просування, побудови сили експорту на територію України. З перерахованих вище способів у вирішенні проблеми повинні бути зацікавлені не тільки вітчизняні підприємства, а й держава. технічні бар'єри та не відповідність стандартів не будуть автоматично усунені шляхом прийняття конкретних положень. Україні все одно доведеться прийняти технічні регламенти на основі європейських директивів, а також відповідні європейські стандарти, і укласти окрему угоду про взаємне визнання технічних стандартів (відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС). Однак процес гармонізації охоплює практично весь комплекс реформ, необхідних для України: дерегуляція, поліпшення інвестиційного клімату, модернізація виробництва.

Впровадження європейських норм і правил – це інвестиції в майбутнє. Це відчують всі завдяки високій якості продукції, зменшення забруднення навколишнього середовища. Більше українських компаній будуть в змозі конкурувати на світовому ринку

Список джерел:

1. *Выход на европейский рынок – новые возможности для отечественных производителей.* URL: <https://trademaster.ua/intervju/1638>
2. *Слець О.П., Рибченко С.Л. Роль технічного переоснащення в діяльності підприємства. Матеріали XIX науково-технічної конференції студентів, магістрантів, аспірантів і викладачів ЗДІА (22-25 квітня 2014 р., м. Запоріжжя). Запоріжжя, 2014. Т.4.*
3. *Козут Ю.І. Современные технологии выхода украинских компаний на рынки Евросоюза. Київ: Літера. 2016. 62 с.*
4. *Романова Т.В., Волошина О.А., Гавриленко О.О. Стандартизація української продукції при виведенні на європейський ринок. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. №8.*
5. *Що принесе Україні перехід на європейські стандарти і регламенти.* URL: <https://delo.ua/business/zachem-ukraine-perehodit-na-evropejskie-standarty-kachestva-287860/>